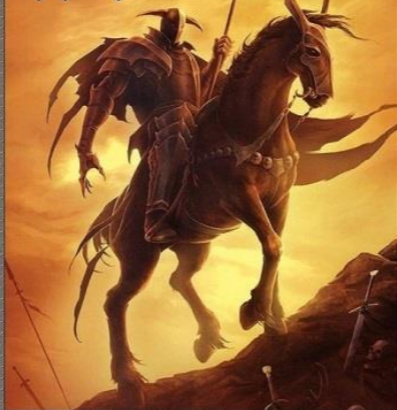

f

eridas

Michael Moorcock

**BRANGAKMENIS
KAUKOLĖJE**

477

PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

Michael Moorcock
BRANGAKMENIS KAUKOLĖJE
Fantastiniai romanai

Europos civilizacija žlugo po Baisiojo tūkstantmečio griuvėsiais. Didžiausią įtaką žemyne turi Tamsioji Granbretanės imperija. Dorianas Hokmunas, paskutinis Kelno grafas, prisiekia sunaikinti Tamsiąją imperiją, kurios valdovai implantuoja jam į kaukolę juodąjį brangakmenį. Tačiau kova prieš klaikųjį blogį tik prasideda, ir Dorianui teks nukeliauti ne vieną tūkstantį mylių, patirti šurpių nuotykių magijos kupiname, krištolo mašinų niokojamame pasaulyje...

Iš anglų kalbos vertė JUSTINA LAURINAVIČIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
477 tomas. Serija įkurta 1990m.

Michael Moorcock
THE JEWEL IN THE SKULL
MAD GOD'S AMULLET
THE SWORD OF DAWN

New York, Tor books, 2010

Copyright © by Michael Moorcock, 2010

Cover art copyright © by Jason Engle, 2005

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2010

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

Turiny

**BRANGAKMENIS KAUKOLĖJE
PAMIŠUSIO DIEVO AMULETAS
AUŠROS KALAVIJAS**

BRANGAKMENIS KAUKOLĖJE

PIRMA DALIS

Žemė seno. Suminkštėjusias jos formas užgulė laiko ženklų našta. Jos keliai tapo keisti ir nuspėjami, kaip žmogaus gyvenimas, artinantis mirčiai.

Iš "Runų Krivulės istorijos"

1. GRAFAS BRASAS

GRAFAS BRASAS, Kamargo lordas-saugotojas, pasibalnojęs raguotą arklių, apjojo savo valdas. Buvo ankstus rytas. Netoli nedidelės kalvos, kurios viršūnę puošė senos gotiškos bažnyčios griuvėsiai, jis stabtelėjo. Per ilgus amžius vėjas nugludino storas akmenines sienas. Dabar jomis ropštėsi gebenė, savo žiedų auksu bei purpuru nuspalvindama tamsias langų akiduobes.

Tokių pasijodinėjimų metu grafas nuolat čia užsukdavo. Jį traukė šie griuvėsiai. Jautėsi keistai susivienijęs su šiomis apgriuvusiomis sienomis, tokiomis pat senomis, kaip ir jis. Ta-

čiau svarbiausia, kad nei jis, nei griuvėsiai, tiek daug patyrę ir atlaikę, ne tik nesulinko negailestingo laiko spaudžiami, bet, atrodė, tapo išmintingesni bei tvirtesni. Aukšta, vėjyje siūruojančia šiurkščia žole apaugusi kalva panėšėjo į nerimstančią jūrą. Ją supo bekraštės Kamargo pelkės, kuriose galėjai sutikti laukinių baltųjų bulių bandas, raguotų arklių kaimenes ir būrius milžiniškų raudonųjų flamingų - tokių didelių, kad lengvai pakeltų žmogų.

Temstantis dangus grasino lietumi, bet pro debesis prasiskverbęs saulės spindulys auksu užliejo grafo šarvus, ir varis liepsningai žvilgėjo ant jo krūtinės. Platus kovos kalavijas kabo jo grafui prie juosmens, galvą dengė šalmas, o kūną saugojo sunkūs variniai šarvai. Grafo batai bei pirštinės irgi pagaminti iš vario - tiksliau, iš plonų varinių žiedų, meistriškai užsiūtų ant zomšos. Grafas - aukštas, stiprus, plačiapetis žmogus. Jo rūsčiame, įdegusiame, lyg varyje iškaltame veide ryškėjo auksu žaižaruojančios rudos akys bei vešlūs ūsai - tokie pat rusvi, kaip ir plaukai. Kamarge, beje, kaip ir už jo ribų, sklido kalbos, kad grafas - visai ne žmogus, bet atgijusi varinė statula, nenugalimas ir nemirtingas, titanas.

Tačiau artimiausi grafui žmonės puikiai žino-

jo, jog tai netiesa; grafas buvo vyro įsikūnijimas tikra šio žodžio prasme - ištikimas draugas vieniems bei aršus priešas kitiems, bebaimis kovotojas ir nepralenkiamas raitelis, didis išminčius ir švelnus meilužis. Jis, apdovanotas ramiu skambiu balsu, neišsenkančia energija, negalėjo netapti legendine asmenybe - nes koks žmogus, tokie ir jo poelgiai.

Grafas Brasas, ranka glostydamas arkliui aštrių, spiralinių ragų tarpuragį, žvelgė į pietus - tenai, kur jūra susiliejo su dangumi. Gyvulys suprunkštė iš malonumo, ir grafas šypsodamasis atsilošė balne. Tįptelėjęs pavaldžius, jis pasuko arklį nuo kalvos prie slapto takelio, vingiuojančio pelke ir vedančio link vos įžiūrimų šiaurinių pasienio bokštų.

Kol pasiekė pirmą bokštą, sutemo ir vakarinio dangaus fone aiškiai matėsi sargybinio siluetas. Nors nuo to laiko, kai Brasas buvo paskirtas lordu-saugotoju, Kamargo niekas nepulė, ieškodami grobio netoli pasienio zujo armijų likučiai, kadaise sutriuškinti Tamsios Imperijos karvedžių.

Visi bokštų sargybiniai ginkluoti maždaug vienodai - keistos formos ugnine ietimi bei keturpėdžiu kalaviju. Kiekviename bokšte buvo

prijaukintų kinkomų flamingų bei heliografų skubioms žinioms perduoti. Tenai stovėjo ir paties grafo sukurtas ginklas. Visi apie jį žinojo, bet niekas nematė jo veikiančio. Grafui pavyko įtikinti karius, kad naujasis ginklas galingesnis už Granbretanės Tamsios Imperijos ginklą; kariai tarnavo, tačiau į paslaptingas mašinas žvelgė nepatikliai.

Grafui Brasui prisiartinus prie bokšto, sargybinis atsisuko. Jo veidą dengė juodas geležinis šalmas, sunkus odinis apsiaustas gaubė šarvus. Pakėlęs ranką, jis pasveikino grafą.

Atsakydamas grafas irgi pakėlė ranką.

- Ar viskas gerai?

- Taip, visur ramu, milorde.

Tekštelėjo pirmi lietaus lašai, ir sargybinis, paėmęs ietį į kitą ranką, pakėlė gobtuvą.

- Visur, išskyrus orą.

Grafas nusijuokė:

- Kai papūs mistralis, tada ir galėsi skųstis.

Ir pasuko arklį link kito bokšto.

Šaltas nuožmus mistralis nežabota jėga pūsdavo Kamarge ištisus mėnesius, beveik iki pat pavasario. Tačiau grafas mėgo lėkti raitas, atsukęs šiam audringam deginančiam vėjui veidą.

Dabar jau tikras lietus barbeno į varinius grafo šarvus. Išsitraukęs iš po balno apsiaustą, Brasas užsimetė jį ir pakėlė gobtuvą. Talžomi lietaus, aplinkui sviro meldai, pelkės balose teškėno lietaus lašai. Vanduo smulkiai raibu-liavo.

Debesys pajuodo, tikriausiai artinosi audra su perkūnija, tad grafas nusprendė atidėti savo kelionę rytojui ir grįžti į Eigis-Morto pilį, iki kurios reikia joti dar geras keturias valandas.

Brasas apsuko arklį ir, pasitikėdamas jo instinktais, leido gyvuliui pačiam pasirinkti kelią. Lietus stiprėjo, raitelio apsiaustas permirko kiaurai. Greitai užslinko naktis, aplink tamsu, nors į akį durk, visišką tamsą skrodė tik sidabrinės lietaus gijos. Arklys ėjo lėtai, bet nesustodamas. Prakaito kvapas, sklindantis nuo šlapio gyvulio kailio, erzino grafą, tad jis pagalvojo, jog, pasiekus pilį, reikės liepti arklininkui gerai jį nuvalyti. Grafas nupurtė vandenį nuo arklio karčių ir, atidžiai žvelgdamas į tamsą, mėgino ką nors įžiūrėti priekyje, tačiau matė tik tamsius nendrynus, iš abiejų pusių supančius keliuką. Retsykiais jo ausį pasiekdavo širdį veriantis nuo ūdros ar pelkinės lapės besigelbėjančios laukinės anties krykavimas arba su pelėda besigrumiančios kurapkos

kudakavimas. Kartą kitą atrodė, kad mato virš galvos praskrendantį flamingą. Tamsoje jis pastebėjo baltų bulių bandą, netrukus išgirdo sunkų juos persekiojančio lokio alsavimą. Tik jautri klausa galėjo atskirti vos girdimus žvėries žingsnių garsus. Visa tai grafas gerai pažinojo ir nesibaimino.

Net išgirdęs šaižų išsigandusių arklių žvengimą bei artėjantį kanopų dundėjimą, jis nesukluso, kol jo arklys nesustojo nerimastingai trepsėdamas vietoje. Kaimenė lėkė tiesiai į juos. Grafas jau matė vedlį, pilnas siaubo jo akis ir išsipūtusias šnerves.

Grafas Brasas ėmė šūkalioti bei mosuoti rankomis, vildamasis, jog vedlys pasuks į šalį. Tačiau tas buvo per daug išsigandęs... Brasui neliko nieko kita, tik pačiam pasukti į pelkę. Tikėjosi, kad dirvožemis bus pakankamai tvirtas ir nors neilgai - kol pralėks kaimenė - juos išlaikys. Arklys šastelėjo į nendres, ieškodamas kojomis kokios nors atsparos liumpsinčioje pelkėje, bet neišsilaikė ir, atsidūręs vandenyje, ėmė plaukti, drąsiai nešdamas ant nugaros sunkų raitelį.

Netrukus dundėdama pralėkė kaimenė. Grafiui nerimą sukėlė toks keistas gyvūnų elgesys - išgąsdinti raguotus Kamargo arklius ne taip

paprasta. Bet pasukus arklį atgal link takelio, iki jo atsklido garsas, viską grafiui paaiškinęs ir privertęs stvertis kalavijo.

Tai baraguno - pelkių velnio - balsas.

Baragunai - ankstesnio lordo-saugotojo kūriniai - nuolat gąsdino Kamargo gyventojus. Grafas Brasas su savo žmonėmis beveik visus juos išnaikino, bet tie nedaugelis, kuriems pavyko išlikti, pasidarė atsargesni ir medžiojo tik naktimis, vengdami žmonių.

Kadaise baragunai buvo paprasti žmonės, bet, pakliuvę į slaptas buvusio lordo-saugotojo laboratorijas, jie virto beveik aštuonių pėdų ūgio pabaisomis pageltusia oda, o jų pečių plotis siekė penkias pėdas. Jie šliaužiojo pelkėmis, pakildami tik tam, kad užpultų savo auką bei sudraskytų grobį kietais it plienas nagais.

Arklys pasiekė takelį, ir grafas pamatė baraguną. Pajutęs nuo žvėries sklindantį dvoką, jis užsikosėjo.

Baragunas sustingo.

Nulipęs nuo arklio ir spausdamas rankose kalaviją, grafas atsargiai artinosi prie pabaisos.

Baragunas, truputį pasikėlęs ir nagais raus-

damas žemę, pradėjo šaižiai švilpti, mėgindamas išgąsdinti Brasą. Bet grafo tai nesulaikė - ne tokių pabaisų teko matyti. Tačiau vyras puikiai suprato, kad jo galimybės ne itin geros - varžovas puikiai mato tamsoje, o pelkės - gimtieji jo namai. Grafiui teliko pasikliauti savo gudrumu.

- Na, smirdžiau, - ramiai tarė jis. - Tai aš, Grafas Brasas, mirtinas tavo priešas. Tai aš išnaikinau jūsų velnišką padermę, tai mano dėka beveik neliko tavo giminaičių. Ilgiesi jų? Gal norėtum prie jų prisijungti?

Baragunas aršiai sukliko, įsitempė, bet nepajudėjo iš vietos.

Grafas nusijuokė.

- Na, bailus padare, kodėl tyli?

Monstras išsižiojo ir, judindamas storas beformes lūpas, ištarė kažin ką nesuprantama.

Apsimestinai nerūpestingai grafas įsmeigė kalaviją į žemę ir pasirėmė ant rankenos.

- Matau, kad tau gėda. Apgailestauji išgąsdinęs bejėgius gyvūnus, tad aš tavęs pasigailėsiu. Jeigu eisi šalin, leisiu tau pagyventi dar keletą dienų. Pasiliksi čia - mirsi.

Jis kalbėjo taip įtikinamai, kad baragunas vėl prigludo prie žemės, bet nepasitraukė. Grafas

netikėtai pakėlė kalaviją, tarsi nekantraudamas, ir ryžtingai žengė pirmyn. Aštrus dvokas jį pykino, vyriškis sustojęs mostelėjo ranka.

- Nešdinkis pelkėn į savo marmalynę, šiandien aš kilniaširdis.

Pabaisa laukė.

Grafas suprato, kad metas veikti.

- Galbūt tai tavo likimas?

Pabaisa mėgino atsistoti ant užpakalinių kojų, bet grafas buvo greitesnis - sunkus kalavijas jau baigė savo kelią, leisdamasis ant baraguno sprando.

Baragunas smogė iškart abiem letenom, iš nasrų išsiveržė beviltiškas, kupinas neapykantos ir baimės riksmas. Sudžeržgė metalas, galingi nagai slystelėjo grafo šarvais, palikdami gilius rėžius. Brasas vos išsilaikė ant kojų. Tik už kelių colių nuo jo veido pabaisa mėšlungiškai gaikščiojo, didžiulės juodos akys liepsnojo įniršiu. Atsitraukdamas, grafas išlaisvino kalaviją ir, sutelkęs visas jėgas, kirto dar sykį.

Juodas kraujas kliūstelėjo iš žaizdos, žvėris dar kartą sukliko. Apglėbęs galvą rankomis, baragunas mėgino ją išlaikyti, bet galva nusviro ant šono, ir monstras griuvo paslikas.

Grafas stovėjo nejudėdamas, sunkiai alsuo-

damas. Jo veide sustingo niūraus pasitenkinimo išraiška. Jis kruopščiai nusivalė nuo veido kraują, suglostęs vešlius ūsus, pasveikino pats save nepraradus nei senųjų įgūdžių, nei meistriškumo. Jam pavyko apgauti baraguną, ir nieko negarbinga čia nebuvo. Jeigu jie būtų susikibę sąžiningoje kovoje, dabar žvėries vietoj tikriausiai tysojų jis, begalvis bei purvinas.

Pilna krūtine įkvėpęs šalto nakties oro, grafas priėjo prie negyvo kūno. Vargais negalais nustūmė baraguną nuo takelio, ir didžiulė masė be garso pranyko pelkės klampynėje.

Sėdęs ant savo raguoto arklio, Eigis-Morto pilį grafas pasiekė be jokių nuotykių.

2. IZOLDA IR BOGENTALIS

GRAFAS BRASAS dalyvavo beveik visose didelėse tų laikų kautynėse. Vos ne pusė Europos valdovų galėjo dėkoti jam už karūną, jis pasodindavo karalius į sostą, jis juos nuversdavo. Tai buvo intrigų meistras, žmogus, kurio nuomonę vertino, į kurio patarimus įsiklausydavo patys įtakingiausi politikai. Tiesą sakant, grafas buvo samdinys, bet samdinys, apsėstas didingos idėjos - sujungti Europą ir garantuoti jai taiką. Tad jis palaikė bet kokią realią jėgą,

galinčią dėl šito ką nors padaryti. Jis ne kartą atsisakė tapti vienos ar kitos šalies valdovu, puikiai suprasdamas, jog tokiais neramiais laikais, norėdamas sukurti stiprią valstybę, gali sugaišti kokius penkerius metus ir prarasti viską per pusmetį. Jis tik stengėsi nors truputį pasukti istorijos eigą tenai, kur, jo manymu, reikia.

Pavargęs nuo nesibaigiančių karų, intrigų ir net savo idealų, grafas galiausiai priėmė Kamargo gyventojų pasiūlymą tapti jų lordusaugotoju.

Sena ežerų bei pelkių šalis plytėjo Viduržemio jūros pakrantėje. Kadaisė tai buvo Prancūzija vadinamos valstybės dalis, bet dabar Prancūziją sudarė dvi dešimtys smulkių kuni-gaikštysčių garsiais pavadinimais. Kamargas, aukštas išblukęs jo dangus, jo tolimos praeities paminklai, senieji papročiai patiko senam grafiui, ir jis nusprendė suteikti šiai šaliai ramybę, sukrauti jai turtus.

Aplankęs beveik visas Europos šalis, grafas daug sužinojo ir daug išmoko, būtent dėl to niūrūs Kamargo pasienio bokštai dabar aprūpinti daug galingesniais ginklais nei paprasti kardai bei ugninės ietys....